

Politinės partijos įstatų rengimo pavyzdys

Politinės partijos įstatatai yra steigimo dokumentas, kuriuo politinė partija vadovaujasi savo veikloje. Pateikiami patarimai ir pastabos įstatų rengėjams yra rekomendacinio pobūdžio. Rengiantiems įstatus siūlome įdėmiai susipažinti su Lietuvos Respublikos politinių partijų įstatymo ir Civilinio kodekso imperatyviais reikalavimais politinių partijų steigimo dokumentams. Atkreipiame dėmesį, kad kursyvu nurodyta informacija yra rekomendacinio pobūdžio ir į įstatų tekstą neturi būti perkeliama.

Įstatuose turi būti nurodyta:

POLITINĖS PARTIJOS PAVADINIMAS ĮSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. *Politinės partijos pavadinimas* (toliau – politinė partija) yra ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, kurio teisinė forma yra politinė partija, įsteigtas ir veikiantis pagal Lietuvos Respublikos politinių partijų įstatymą bei šiuos įstatus.

2. Politinė partija savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, Lietuvos Respublikos politinių partijų įstatymu, kitais teisės aktais, šiais įstatatais bei savo programa.

3. Politinės partijos buveinė keičiama..... sprendimu (*buveinės tikslus adresus gali būti nenurodomas, vietoj jo gali būti nurodoma buveinės keitimo tvarka, t.y. koks organas priima sprendimą*).
Pastaba: politinės partijos buveinė turi būti Lietuvos Respublikos teritorijoje.

4. Politinės partijos simbolika (*aprašoma simbolika, jeigu politinė partija numato ją turėti*).

5. Veiklos laikotarpis (*nurodomas veiklos laikotarpis, jeigu jis yra ribotas*).

II. VEIKLOS TIKSLAI

6. Pagrindinis politinės partijos tikslas – tenkinti savo narių politinius interesus, padėti išreikšti Lietuvos Respublikos piliečių ir Lietuvos Respublikoje nuolat gyvenančių kitų Europos Sąjungos valstybių narių piliečių politinę valią, siekti dalyvauti įgyvendinant valstybės valdžią ir savivaldos teisę. (*Kiti politinės partijos veiklos tikslai turi būti apibūdinti aiškiai ir išsamiai*)

III. NARIAI, JŲ TEISĖS IR PAREIGOS

7. Politinės partijos steigėjais ir nariais gali būti Lietuvos Respublikos piliečiai, sulaukę 18 metų, nepriklausantys kitoms politinėms partijoms (*gali būti nurodomi ir papildomi reikalavimai narystei*). Lietuvos Respublikoje nuolat gyvenantys kitų Europos Sąjungos valstybių narių piliečiai, sulaukę 18 metų ir nesantys kitų šalių partijų ar politinių organizacijų nariais, gali būti tik politinės partijos nariais.

Pastaba: tuo pačiu metu Lietuvos Respublikos pilietis gali būti tik vienos Lietuvos Respublikoje įregistruotos politinės partijos steigėju ar nariu. Tuo pačiu metu Lietuvos Respublikoje nuolat gyvenantis kitos Europos Sąjungos valstybės narės pilietis gali būti tik vienos Lietuvos Respublikoje įregistruotos politinės partijos nariu.

8. Politinės partijos nario teisės:

8.1.....;

8.2.....(*ir t.t.*).

9. Politinės partijos nario pareigos:

9.1.....;

9.2.....(ir t.t.).

Pastaba: jeigu nustatoma narių pareiga mokėti nario mokesį, nario mokesčio dydžio nustatymo ir mokėjimo tvarką būtina aptarti įstatuose.

Pastaba. Įstatuose turi būti nustatytos narių teisės ir pareigos, neprieštaraujančios teisės aktams.

10. Asmuo, norintis tapti politinės partijos nariu, ...(aiškiai išdėstomos priėmimo sąlygos ir tvarka).

11. Narys išstoja iš politinės partijos .....(išdėstoma išstojimo tvarka).

12. Narys gali būti pašalintas iš politinės partijos .....(nurodomi atvejai ir išdėstoma pašalinimo tvarka ir sąlygos).

Pastaba: Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir įstatymų nustatytais atvejais šiuose įstatymuose nurodyti asmenys negali būti politinių partijų nariais arba turi sustabdyti narystę politinėje partijoje.

IV. POLITINĖS PARTIJOS ORGANAI

Politinės partijos suvažiavimas

13. Suvažiavimas (susirinkimas, konferencija) yra aukščiausias politinės partijos organas.

Suvažiavimas:

13.1 keičia politinės partijos įstatus, programą (nurodoma įstatų ir programos keitimo tvarka, turėtų būti nurodoma, kas gali inicijuoti įstatų pakeitimą);

13.2 priima sprendimą dėl politinės partijos pertvarkymo ar pabaigos (reorganizavimo ar likvidavimo);

Pastaba: suvažiavimas neturi teisės pavesti kitiems politinės partijos organams spręsti 13.1 ir 13.2 punktuose paminėtų klausimų.

13.3.....;

13.4.....(ir t.t.).

14. Suvažiavimą šaukia.....(nurodoma, koks organas šaukia suvažiavimą ir kaip dažnai jis šaukiamas).

15. Suvažiavimas gali priimti sprendimus, kai dalyvauja .....(nustatoma politinės partijos narių dalyvavimo ar delegatų atstovavimo suvažiavime norma).

16. Suvažiavimo sprendimai priimami.....(nurodoma, kokia balsų dauguma priimami sprendimai).

Pastaba: suvažiavimas sprendžia ir kitus klausimus, jeigu jie nėra valdymo organo kompetencija – Civilinio kodekso 2.82 str.

Politinės partijos kolegialus valdymo organas

17. Taryba (valdyba, prezidiumas ar kitaip pavadintas kolegialus valdymo organas) – yra politinės partijos kolegialus valdymo organas.

18. Tarybos pagrindinės funkcijos:

18.1. šaukia suvažiavimą;

18.2. organizuoja politinės partijos veiklą;

18.3. tvarko politinės partijos narių apskaitą;

18.4.....(ir t.t.).

Pastaba: valdymo organas gali vykdyti ir kitas funkcijas, nustatytas įstatuose.

Pastaba: jeigu kandidatus vienmandatėse rinkimų apygardose ir kandidatų, surašytų iš eilės, sąrašą daugiamentatėje rinkimų apygardoje tvirtina ne partijos suvažiavimas ar konferencija, tuo atveju įstatuose turi būti nurodyta, koks valdymo organas juos tvirtina.

19. Numatyti tarybos rinkimo ar atšaukimo tvarką.

20. Numatyti tarybos sprendimų priėmimo tvarką (*nurodyti kokia balsų dauguma priimami sprendimai*).

21. Taryba gali priimti sprendimus, kai dalyvauja .....(*nustatoma tarybos narių dalyvavimo tarybos posėdyje norma*).

22. Turi būti numatytas laikotarpis, kuriam kolegialus valdymo organas gali būti išrinktas.

23. Tarybos pirmininko rinkimo, atšaukimo tvarka, laikotarpis, kuriam renkamas pirmininkas, kompetencija.

Pastaba. Politinė partija gali turėti kitų organų, tvarkančių skirtingus politinės partijos veiklos aspektus. Vadovaujantis Civilinio kodekso 2.82 straipsnio nuostatomis, politinė partija gali turėti tik vieną kolegialų valdymo organą, kuris turi būti įvardintas įstatuose.

Kiti politinės partijos organai

24. Kiti organai.....(*išdėstoma kiekvieno organo kompetencija, rinkimo ir atšaukimo tvarka, laikotarpis, kuriam organas gali būti išrinktas, sprendimų priėmimo tvarka, dalyvavimo posėdyje narių kvorumas, organo vadovo rinkimo (skirimo) ir atšaukimo tvarka, kompetencija, laikotarpis, kuriam renkamas vadovas ir kt.*).

Politinės partijos vadovas

25. Pirmininkas (*vadovas ar kt.*) yra vienasmenis politinės partijos valdymo organas (*išdėstoma vadovo rinkimo ir atšaukimo tvarka, jo kompetencija, laikotarpis, kuriam vadovas gali būti išrinktas ir kt.*).

Pastaba. Šiame skyriuje turi būti numatoma, koks valdymo organas ar jų nariai turi teisę veikti politinės partijos vardu (atstovauti, sudaryti sandorius).

V. POLITINĖS PARTIJOS VALDYMO ORGANŲ ATSKAITOMYBĖS SUVAŽIAVIMUI (SUSIRINKIMUI, KONFERENCIJAI) IR JŲ VEIKLOS KONTROLĖS TVARKA

26. Valdymo organai apie savo veiklą atsiskaito suvažiavimui (*siūlytina nurodyti ataskaitos pateikimo periodiškumą*).

27. Valdymo organų veiklos kontrolę vykdo (*nurodomi organai, kurie vykdo kontrolę*).

VI. POLITINĖS PARTIJOS PADALINIAI

28. Politinė partija gali steigti savo struktūrinius padalinius (filialus, atstovybes ar kitus struktūrinius padalinius).

Pastaba: politinių partijų organizacinė struktūra grindžiama tik teritoriniu principu. Darbovietėse negali būti steigiami ir veikti politinių partijų padaliniai.

29. Filialai, atstovybės ir kiti struktūriniai padaliniai nėra juridiniai asmenys.

30. Filialai ir (ar) atstovybės steigiami.....sprendimu (*nurodoma, koks organas priima sprendimą steigti filialą ar atstovybę, tvirtina filialo ar atstovybės nuostatus ir kt.*).

Pastaba: kitų struktūrinių padalinių, nesančių filialais ar atstovybėmis, steigimo, likvidavimo tvarka ir jų funkcijos nustatomi įstatuose.

VII. POLITINĖS PARTIJOS TURTO IR LĖŠŲ NAUDOJIMO KONTROLĖS TVARKA

31. Politinės partijos turto ir lėšų naudojimą kontroliuoja (*nurodoma, koks organas kontroliuoja turto ir lėšų naudojimą, jo kompetencija, rinkimo ir atšaukimo tvarka, laikotarpis, kuriam organas gali būti išrinktas, sprendimų priėmimo tvarka, narių dalyvavimo organo posėdyje norma, turto ir lėšų kontrolės tvarka*).

VIII. POLITINĖS PARTIJOS PABAIGA

32. Politinė partija gali būti pertvarkyta, reorganizuota ar likviduota tik politinės partijos suvažiavimo (susirinkimo, konferencijos) sprendimu, jeigu už tai balsuoja .....(*balsų dauguma nustatoma įstatuose, tačiau ji negali būti mažesnė, negu 2/3 visų suvažiavime dalyvaujančių narių balsų*).

Pastaba: sprendimą reorganizuoti arba likviduoti politinę partiją įstatymų nustatytais atvejais priima teismas.

33. Politinė partija pertvarkoma, pasibaigia (reorganizuojama ar likviduojama) Civilinio kodekso bei Politinių partijų įstatymo nustatyta tvarka.

Įstatuose gali būti numatytos ir kitos politinės partijos veiklos nuostatos, neprieštaraujančios Lietuvos Respublikos Konstitucijai, Lietuvos Respublikos civiliniam kodeksui, Lietuvos Respublikos politinių partijų įstatymui bei kitiems įstatymams.

Politinės partijos įstatatai priimti.....(*nurodoma data*).

*Steigiamos politinės partijos įstatus
pasirašo politinės partijos steigėjų įgaliotas atstovas*

(*parašas*)

*Pastaba. Įsteigtos politinės partijos pakeistus įstatus
pasirašo politinės partijos vadovas*

Pastaba: politinės partijos įstatus pasirašiusių asmenų parašų tikrumas notariškai netvirtinamas.